

Warszawa, 11-05-2023 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.7204.6.2022.ŁK

Pan Robert Chciuk
Dyrektor Departamentu Gospodarki
Odpadami
Ministerstwa Klimatu i Środowiska
Via ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich trafiają skargi związane ze stosowaniem przez gminy częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynikającego z art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.). Regulacja ta przewiduje możliwość wprowadzenia przez gminy częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi „właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują [...] rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny” (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.). Rozwiązanie to funkcjonuje w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 stycznia 2016 r. Poczynawszy jednak od 1 stycznia 2019 r. zmianie uległa definicja „rodziny wielodzietnej”, której mowa w ustawie o KDR. O ile do tej pory, za rodzinę wielodzietną uznawano rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci (w odpowiednim wieku lub posiadających odpowiednie orzeczenie o niepełnosprawności), o tyle od wskazanej daty, przez rodzinę wielodzietną ustawa o KDR (art. 4 ust. 1) nakazuje rozumieć rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają **lub mieli** na utrzymaniu łącznie co najmniej troje

dzieci bez względu na ich wiek. Celem tej zmiany było umożliwienie korzystania przez osoby, które wychowały co najmniej trójkę dzieci z uprawnień wynikających ze statusu członka rodziny wielodzietnej również po usamodzielnieniu się dzieci. W świetle omówionych zmian, rodzina, która spełnia warunki wynikające z art. 4 ust. 1 ustawy o KDR pozostaje rodziną wielodzietną nawet wówczas, gdy dzieci usamodzielniają się, a ich usamodzielnienie się wpływa co najwyżej na możliwość posiadania przez nie indywidualnych uprawnień wynikających ze statusu członka rodziny wielodzietnej (rodzic/e oraz pozostałe na jego utrzymaniu dzieci ich nie tracą).

Zmiana definicji rodziny wielodzietnej wywoływać może wątpliwości odnośnie do stosowania częściowego zwolnienia w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne. Wynika to z faktu, że redakcja tego zwolnienia zakłada, że na nieruchomości musi „zamieszkiwać” rodzina wielodzietna, tj. w świetle przytoczonej wyżej definicji, rodzic/e wraz z co najmniej trójką dzieci. Oznacza to, że usamodzielnienie się dziecka/dzieci (wyprowadzenie się od rodzica/rodziców) może pozbawiać możliwości uzyskania pozostałych członków rodziny wielodzietnej częściowego zwolnienia z opłaty. Tym samym, niezmienny od 2016 kształt częściowego zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zdaje się niweczyć cele przyświecające ustawodawcy w związku ze zmianą definicji rodziny wielodzietnej.

Sygnalizując powyższe, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o informację, czy Minister Klimatu i Środowiska rozważa przygotowanie projektu nowelizacji obecnego brzmienia art. 6k ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmierzającej do „uspójnienia” go z aktualnie obowiązującą definicją rodziny wielodzietnej.

Z wyrazami szacunku,

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/